

فرمانده فنی نداجا در گفت‌وگو با اطلس ایرانی تصریح کرد:

ما کاری کردیم که آمریکا نمی‌تواند بکند

برای این که بفهمیم یگان شناوری به عظمت ناوبندر مکران و با حساسیت و پیچیدگی ناوشکن سهند چگونه توانستند این مسیر طولانی را برای اولین بار در تاریخ نیروی دریایی طی کنند و به سلامت بروند و بازگردند، قطعاً باید گفت‌وگویی هم با کارشناسان فنی این حوزه داشته باشیم و در این میان چه کسی مسلط‌تر از فرمانده سابق کارخانجات نداجا و فرمانده فنی نیروی دریایی امیر دریادار دوم مهندس عباس فاضلی‌نیا که از ابتدا تا انتهای مکران بوده و در جمع‌بندی آخر سهند هم نقش اصلی را ایفا کرده است. این فرمانده خوش‌سخن و کاملاً علمی نیروی دریایی ارتش در گفت‌وگویی که بیش از یک ساعت به طول انجامید، برای مخاطبان ویژه‌نامه اطلس ایرانی از ریز و درشت مکران و سهند گفت.

شما تا چه حد در جریان ساخت ناوشکن سهند و ناوبندر مکران بودید؟

من سال ۱۳۹۷ که فرمانده کارخانجات نداجا شدم، تقریباً اواخر کار الحاق ناوشکن سهند بود و ما مجبور بودیم در یک کار بسیار فشرده اقداماتی که باقی مانده بود، در حوزه رانش و تسلیحات و سامانه‌های مختلف را جمع کنیم تا آن‌ها... آماده رفتن به دریا بشود. رفع معایب و اشکالات و مسئولیت آزمایش‌های کنار اسکله و دریا با من بود. در نهایت اشکالات را رفع کردیم و از بازه الحاق در سال ۱۳۹۷ تا قبل از اعزام به اقیانوس اطلس، سهند ۳۰۰ روز دریانوردی داشت و تا خلیج عدن هم رفته بود. آخرین ماموریت سهند هم که برای اولین بار انجام شد، اقیانوس اطلس بود و از این نظر یک ناوشکن تولید کارخانجات نیروی دریایی به این سفر رفت و از طولانی‌ترین مسیر به اقیانوس اطلس و به سن‌پترزبورگ رفت و برگشت، بی‌نظیر محسوب می‌شود.

درمورد ناوبندر مکران، ابتدا باید بگویم که خیلی‌ها در فضای مجازی می‌گفتند این نفتکش بوده و تغییرش دادید و آن را ناو کرده‌اید، درحالی که این حرف خیلی دقیق نیست. زمانی که ما کار را شروع کردیم، این نفتکش از شرایط خوبی برخوردار نبود و آسیب‌دیدگی زیادی داشت، به گونه‌ای که موتورها و دستگاه‌های زیر آب قرار داشت و رها شده بود. چند پیشنهاد آن زمان داده شد و حتی گفتند اوراق فروخته شود. اما نیروی دریایی با همت و تلاش فراوان توانست مکران را تغییر کاربری دهد. البته در تمام دنیا چنین اقدامی معمول است، برای مثال هر ۵ ناوبندری که آمریکا دارد، با کلاس ESB همین‌طور بوده است. این را گفتم که

مردم بدانند این کار را فقط ما نمی‌کنیم و پیشرفته‌ترین نیروهای دریایی جهان هم چنین روشی دارند.

چرا می‌گویند ناوبندر؟

درواقع یکی از حلقه‌های مفقوده ما برای رفتن به آب‌های دور دست این بود که مثلاً اگر خواستیم به اقیانوس اطلس برویم، باید یک شناوری باشد تا ناوشکن ما را در این مسافت پشتیبانی کند یعنی هم جیره غذایی بدهد، هم سوخت بدهد و هم امکانات دفاعی را حمل کند. ناوبندر آمریکایی‌ها ۹ هزار مایل ماندگاری در دریا داشت و نیروی دریایی با رفع ایرادات مدل آمریکایی این ماندگاری را در ناوبندر مکران به ۲۰ هزار مایل رساند یعنی با نصب یک دک بزرگ روی عرشه عملاً یک فضای ۳ هزار مترمربعی اضافه شد و توانستیم فضایی بزرگ برای اسکان تکاوران دریایی موردنیاز، یخچال‌های بزرگ، انبارهای خشک، نانواپی و دو آب شیرین‌کن جدید که باعث افزایش میزان ماندگاری مکران شد را به‌دست آوریم. مکران با این تغییرات، یک سرگردن نسبت به نمونه ۲۰۲۱ آمریکایی بالاتر است و ماندگاری بیشتری دارد و عملاً هم ثابت کردیم، چراکه الان بالای ۴۰ هزار کیلومتر در رفت و برگشت ماندگاری در دریا داشته و از چیزی که ما گفته بودیم هم بیشتر ماندگار شد ولی با این حال نیاز به مواد غذایی بیشتر پیدا نکرد. ناوبندر مکران می‌تواند حداقل پذیرای ۵۰ بالگرد باشد، البته به نظرم ۷ بالگرد را هم می‌توان در آن جاداد. دک پروازی که ما ساختیم بالگردهای RH-53 و AB را می‌پذیرد. مزیت دیگر مکران نسبت به نمونه آمریکایی، این است که ناوبندر آمریکایی سلاح خاصی ندارد، درحالی که در مکران

سلاح‌های پیشرفته‌ای نصب شده است. از دیگر ویژگی‌های خیلی مهم مکران این است که خودش یک پایگاه دریایی محسوب می‌شود، چراکه می‌تواند به راحتی برد عملیاتی ما را افزایش دهد، مثلاً در مکران پهپادهای رزمی و شناسایی قرار دادیم و حالا این‌ها بسیار دور تر از قبل می‌توانند پرواز کنند.

این دو شناور قبل از اعزام به ماموریت بسیار مهم اطلس تست‌های خاصی را هم گذراندند؟

بله، فروردین ماه امسال که مکران اعزام آزمایشات دریا شد، همزمان بود با یک رزمایش کوچک. در نتیجه ناوشکن سهند هم به این تمرین رفت و با همدیگر ترکیب شدند تا هماهنگی بین این دو شناور صورت بگیرد. یکی از کارها سوخت‌گیری و نقل و انتقال مواد غذایی با چیزهای دیگر از مکران به سهند بود. همه اتفاقاتی که در ماموریت پیش‌بینی شده بود، در این تمرین ۴ روزه صورت گرفت و این آزمایشات را گذراندند، همچنین مکران چندین بار تاراس‌الحد و جاسک رفت و برگشت. خود ما نگران این بودیم که مشکلی نداشته باشد و باید بابت ماندگاری مکران مطمئن می‌شدیم. کار دیگر این بود که آمادگی دستگاه رانست به گذشته‌اش بیشتر کردیم، یعنی اگر ۳ زئراتور داشت، ما این را به ۶ زئراتور افزایش دادیم یا آب شیرین‌کن که یک عدد داشت را به ۳ عدد افزایش دادیم تا توان عملیاتی مکران را بالا ببریم.

سهند چه ویژگی‌هایی داشت که برای این ماموریت انتخاب شد؟ نگران نبودید با توجه به تناژی که داشت، نتواند شرایط سخت دریا را تحمل کند؟

اولین کار ما در حوزه ساخت ناوشکن، جماران بود و طبق

● ناوبندر مکران در حال ساخت

● ناوبندر مکران پس از الحاق به نداجا